

INSINÖÖRIKIULU

Purjelento on tyypillisesti teknillinen urheilulaji, jossa ohjaajan taidon lisäksi kaluston laatu vaikuttaa ratkaisevasti tuloksiin. Purjelento on sen vuoksi erikoisesti kiehtonut ilmailuinsinööriä niin meillä kuin muuallakin, mikä osaltaan on vaikuttanut siihen, että uusia purjelentokoneita on Suomessakin syntynyt viimeisen viidentoista vuoden aikana useita. Uusimmat näistä tyypeistä edustavat esittämättä kansainvälistä huipputasoa, mikä osaltaan selittyy sillä, että purjekoneen kehitystyö vaatii enemmän aivoja kuin rahaa.

STS:n Ilmailuinsinöörin Kerho on mielenkiinnolla seurannut tätä työtä, joka aluksi tapahtui PIK:n piirissä, myöhemmin myös entisten piktiläisten toimesta. Tänä syksynä syntyi IIK:ssa ajatus kiinnittää entistään laajempaa huomiota näihin kotimaisiin purjekoneisiin lahjoittamalla erikoinen vuosittain jaettava kiertopalkinto annettavaksi parhaasta suomalaisella koneella saavutetusta tuloksesta. Palkinnon rahoitus järjestyi STS:n avulla ja niin päästiin "Insinöörikiulu" luovuttamaan ensimmäisen kerran Ilmailuliiton syyskokouksessa 24. 11. 1962.

Nimi johtuu siitä, että sopivaa palkintoa esittäessä päädyttiin hopeiseen, noin 20 cm korkeaan kiuluun, edustaahan malli kunnialla vuosittain hantaisia suomalaisia käsityöperinteitä. Kiuluun kuuluu lisäksi pienempi, niinikään hopeinen, kunkin palkinnonsaajan omaksi jäävä kiulu. Palkinnolle määrättiin seuraavat säännöt:

1 § Tarkoitus. Suomen Teknillisen Seuran Ilmailuinsinöörin Kerhon lahjoittama "Insinöörikiulu" nimisen kiertopalkinnon tarkoituksena on edistää suomalaisten purjelentokoneiden käyttöä antamalla näkyvä tunnustus Suomessa suunnitellulla ja rakennetulla koneella saavutetusta huomattavasti tuloksesta.

2 § Luovutusperusteet. "Insinöörikiulu" on jatkuvasti kiertävä vuosittain myönnettävä palkinto, joka annetaan parhaasta kotimaisella purjelentokoneella edellisen luovutuksen jälkeen saavutetusta tuloksesta. Ohjaajan kansalaisuus tai suorituksen tapahtumapaikka ei aseta mitään rajoituksia.

"Insinöörikiuluun" kuuluu lisäksi kullekin palkinnonsaajalle muistoksi jäävä pienoiskiulu.

3 § Luovutuksen suorittaja. Päätöksen "Insinöörikiulu" antamisesta tekee STS:n Ilmailuinsinöörin Kerhon hallitus harkiten vapaasti suoritusten paremmuuden. Kerhon edustaja luovuttaa palkinnon sopivaksi katsotun tilaisuuden yhteydessä.

4 § Viimeinen haltija. Mikäli "Insinöörikiulu" ei jostain syystä voida normaalla tavalla vuosittain antaa, jää se viimeisen palkinnonsaajan hallintaan seuraavaan mahdolliseen luovutukseen saakka.

Suomalaisten purjekoneiden viennin juuri alkaessa, ei kerho halunnut rajoittaa palkinnon jakamista nimenomaan suomalaisiin ohjaajiin, mistä syystä sääntöjen 2. pykälään lisättiin asiasta erikoinen lause. Aika sitten näyttää, tullaanko tätä kansainvälistä palkintoa milloinkaan tarvitsemaan.

Palkinnon ensimmäisessä jaossa ei sääntöjen mukaan tarvinnut rajoittaa juuri kuluneeseen vuoteen. IIK:n hallitus halusikin sen vuoksi ensimmäiseksi palkita parhaan tuloksen, mitä kotimaisella koneella on saavutettu. Tällaiseksi osoittautui selvästi dipl. ins. Jorma Jalkanen 5. 6. 1961 lentämä Suomen ennätys 300 km:n keski- ja keskimatkalennolla, keskinopeus 65,8 km/t. Tulos oli silloin toiseksi paras maailmassa julkaistusta tuloksista. Koneena oli muutama päivä aikaisemmin valmistunut Vasa-

INSINÖÖRIKIULU luovutetaan ensimmäisen kerran, saajana dipl. ins. Jorma Jalkanen (oik.). Luovuttajina Ilmailuinsinöörin Kerhon puheenjohtaja, dipl. ins. Tuomas Karhumäki (vas.) ja kerhon sihteeri, dipl. ins. Jussi Rinta.

man prototyyppi, jonka erinomaiset saavutusarvot osaltaan mahdollistivat tuloksen. Dipl. ins. Jalkanen on itse osallistunut myös koneen suunnitteluun. J. R.

PIK-17:n

suunnittelukilpailu

Polyteknikkojen Ilmailukerhon hallitus on päättänyt jatkaa PIK-17:n suunnittelukilpailun määräaikaa 1. 3. 1963 saakka. Kilpailun palkintolautakunta on antanut tähän suosituksen käsiteltyään saapunutta aineistoa.

Ilmailun lukijoille huomautettakoon, että PIK-17 tähtää uuden kotimaisen vakioluokan purjelentokoneen aikaansaamiseen. Kuten tiedetään, on Jämällä parhaillaan työn alla moottorikone PIK-15, joka on tarkoitettu purjelentokoneiden hinaukseen. Toivomme voivamme palata tähän hinauskoneutuuteen lähitulevaisuudessa. Toim. huom.